

Antolinknak az elektromos szikrával készített alakjai túlszárnyalják a Lichtenbergéit, úgy a most bemutatott hangalakok tökéletesebbek és szabályosabbak, mint Chladni alakjai. A másik dolgozat Fuchs Károly pozsonyi tanáré: »*A hajcsővesség állandóinak befolyásáról a chemiai folyamatokra*«.

Mihálkovich Géza szintén két dolgozatot ismertetett, T a n g l F e r e n c z-ét »*Adatok a higgy-ivarszervek fejlődési rendellenességeinek tanához*« és P e r e n y i S.-ét »*A mezoderma keletkezése*« czimmel. Végül ifj. J a n k ó J á n o s értekezését »*A plutánok rokonságáról*« S z a b ó J ó z s e f olvasta fel.

18. *A Magyar Tudományos Akadémia III. osztálya* a szünetek előtt, június 24-ikén tartotta utolsó ülését, a melyen tizenhárom tárgy volt.

H ö g y e s E n d r e r, tag »*A veszettség elleni immunitás mechanizmusáról*« czímen tartott értekezésében elméleti magyarázatát adja a veszettség ellen használt védő-oltások azon hatásának, hogy a szervezetet mentesekké teszik a veszettség kitörése ellen. A hatás színhelye az agyvelőben és gerincvelőben van. Újabb vizsgálatok ugyanis kimutatták, hogy a kitörő veszettség nem egyéb, mint heves gerincvelő-gyuladás, mely 4—5 nap alatt halállal végződik. A védő-oltások hatása tehát abban áll, hogy a veszettségi vírus nem foghat rajta és benne gyuladást nem támaszthat, még ha hozzáfér is. E hatás létrejöttét Högyes, ellentétben Pasteur és Chauveau felfogásával, abból magyarázza, hogy a védőoltások útján apránként befecskendezett veszettségmérgezés lassanként hozzá szokik az agyvelő és a gerincvelő — mint a morphiához, vagy strychninhez — annyira, hogy később aztán ellen bír állani a veszettségi vírus különben halálos ideggyuladást gerjesztő hatásának. Ha a harapás után elég gyorsan alkalmazzák a védőoltást, a gerincvelőben az aphlogisticus állapot idejekorán létrejöhet és a fertőző anyag, mire az idegek útján az agygerinczhez jut, már ott immunis idegelemeket talál; de ha a védőoltás a harapás után csak későn kezdődik el, a gerinczagi aphlogisticus állapot kifejlődésére nincs elég idő és ha a veszettség fertőző anyaga ilyenkor a központhoz jut, benne a gyuladást szokott módon előidéz, a mi egybe esik a veszettség kitörésével. A veszettség fertőző, valamint védőoltó anyaga (akár egy a kettő, akár különbözik egymástól) nem crystalloid anyag, mint pl. strychnin, hanem collogén anyag, mely nem megy át a Pasteur-Chamberland-féle szűrőn; mert az így megszürt anyaggal nem lehet sikeres védő-oltást végezni.

Báró E ö t v ö s Loránd »*Felvetés a Szent-Gellérthegy vonzó erejéről*« czímen előadja, hogy a hegység tömegének vonzása,

a mennyiben az a függő-ön irányát megváltoztathatja, régen ismert tény. A Gellérthegy vonzó erejének kiszámítása Báró E ö t v ö s t a vonzás egy másnemű hatásának felismerésére vezette, ez az *irányító hatás*, mellyel nagy tömegek a vízszintesben forgó hosszúkás testekre hatnak. A rendkívüli érzékenység és pontosság, melyet a sodró mérlegen elérnie sikerült, lehetővé tette ez irányító erőnek nemcsak felismerését, hanem megmérését is. Ez irányú első méréseit E ö t v ö s a Szent-Gellérthegy tövében, a Rudasfürdő közelében végezte.

T h a n Károly K ö n i g Gy. rendszer tag nevében bemutatja Kürschák József dolgozatát »*A variáció-számításbeli másodrendű parciális differenciál-egyenletekről*«. Heller Ágoston l. t. jelentést tett »*A physika története a XIX. században*« czímű munkájáról, melynek nagy része sajtó alá adható. Ugyanó mutatta be H e g y f o k y Kabos értekezését »*A zivatarokról*«, és F é n y i Gyula közleményét »*Anemometer-észlelések a Haynald-observatoriumban 1885—1888*«; továbbá T h a n Károly mutatja be Winkler Lajos és Schwicker Alfréd közleményeit az egyetem kémiai intézetéből. M i h a l k o v i t s Géza P r e y s Hugó értekezését »*Adatok a véleszületett szto-rendellenességek tanához*« czímen. P a s z l a v s z k y József bemutatta A p á t h y Istvánnak »*A pióczafélék külső alaktanáról*« szülő értekezését. Ifj. A p á t h y István a pióczafélék (Hirudinea) legtöbb nemét anatómiailag s fejlődésanilag tanulmányozva, vizsgálataival morfológiai szempontból azon értékes eredményre jut, hogy azok az alakok, melyeket jelenleg e rendbe soroznak, mind egységes terv szerint vannak alkotva, nevezetesen, hogy valamennyiök teste 33 szelvényből áll, s hogy testök felépülésében általában a 3-as szám az uralkodó; kifejezi továbbá, hogy a pióczafélék valóságos gyűrűs férgek, egyértékűek a Chaetopoda renddel s általában nincsenek olyan közelebbi rokonságban a lapos férgekkel, mint más buvárok állítják. L e n g y e l Béla ismertette A s b ó t h Sándor két munkáját: »*Az amy-lalkohol pyridin tartalmáról*« és »*A zsír hamisításának felismeréséről*«. Az amy-lalkoholban nem ritkán pyridin fordul elő, melyet úgy lehet felismerni, hogy az amy-lalkoholba pikrinsavat oldunk fel s az oldatot elpárologtatjuk. Pyridin-pikrátból álló sárga kristályok válnak ki. Az amy-lalkohol pyridin-tartalma a borszesz lepárlása módjától függ s nem az erjedéskor képződik. A zsír hamisítása a pamut magjaiban előforduló olajjal arról ismerhető fel, hogy a természetes zsírban előforduló olajsav jódszáma sokkal kisebb mint a pamutmag-olajé s így a jodometrius módszer nem csak a hamisítást árulja el, hanem a hamisítás fokát is megmutatja. Végre bemutatta H a n k ó Vil-